

UITSpraak 24 - 148

Rapenburg 70
Postbus 9500
2300 RA Leiden
T 071 527 81 18

van het College van beroep voor de examens van de Universiteit Leiden
inzake het administratief beroep van

██████████, appellant,

tegen

de Examencommissie van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid, verweerder.

Procesverloop

Bij besluit van 27 maart 2024 heeft verweerder het verzoek van appellant om geen herkansing voor de tussentoets voor het vak Verbintenissenrecht afgewezen (hierna: de bestreden beslissing).

Bij brief van 29 maart 2024 heeft appellant tegen dit besluit administratief beroep ingesteld.

Verweerder heeft onderzocht of een minnelijke schikking mogelijk was. Op 16 april 2024 heeft een gesprek tussen partijen plaatsgevonden. Er is geen minnelijke schikking bereikt.

Op 22 april 2024 heeft verweerder een verweerschrift ingediend.

Het beroep is behandeld op 8 mei 2024 tijdens een openbare zitting van een kamer uit het College. Appellante is ter zitting verschenen, bijgestaan door zijn gemachtigde, ██████████. Namens verweerder zijn verschenen ██████████, ██████████, van de examencommissie, en ██████████, ██████████ van de examencommissie.

**Uitspraak
24-148**

Blad 2/9

Overwegingen

1 – Feiten en omstandigheden

Op 19 maart 2024 – tijdens een tussentoets voor een ander vak - is appellant te weten gekomen dat zijn inschrijving voor de tussentoets voor het vak Verbintenissenrecht niet is gelukt. Appellant geeft aan dat het afdelingshoofd van het Onderwijsinformatiecentrum (OIC) hem heeft gezegd gewoon naar de tussentoets te gaan, de toets te maken en achteraf te verzoeken om het vrijgeven van zijn cijfer.

Appellant heeft op 21 maart 2024 niet kunnen deelnemen aan de tussentoets. Hem werd door de examiner deelname geweigerd aan de tussentoets, omdat zijn naam niet voorkwam op de lijst van ingeschreven studenten.

Op 21 maart 2024 heeft appellant een verzoek ingediend bij verweerder om alsnog aan de tussentoets deel te nemen, dan wel een extra mogelijkheid om de tussentoets af te leggen. Hij stelt dat geen sprake is van een inschrijfverzuim van zijn kant, maar een systeemfout.

Verweerder heeft op 27 maart 2024 aan appellant schriftelijk medegedeeld dat geen extra mogelijkheid aan hem zal worden geboden om de tussentoets alsnog af te leggen.

2 – Het standpunt van appellante

Appellant stelt dat sprake is geweest van overmacht waardoor zijn inschrijving niet is doorgekomen. Hij heeft zich namelijk wel ingeschreven voor de tussentoets. Dat wordt ook bevestigd door het OIC. Echter, appellant heeft zich ingeschreven voor een locatie die op dat moment vol zat. Zijn inschrijving is vervolgens niet automatisch overgezet naar een andere locatie. Dat dient volgens appellant niet voor zijn risico te komen.

Bij appellant bestond geen twijfel dat hij zich had ingeschreven voor de tussentoets. Zo gaf zijn rooster in MyStudymap ook aan dat hij op 21 maart 2024 een tussentoets had.

Verder meent appellant dat hij zich met zijn inschrijving voor de onderwijseenheid Verbintenissenrecht ook heeft ingeschreven voor de tussentoets. Daarvoor verwijst hij naar artikel 3.4.2.1 van de Onderwijs- en Examenregeling Bacheloropleiding Rechtsgeleerdheid 2023-2024 (OER) en een eerdere uitspraak van het College (23-067).

Uitspraak
24-148
Blad 3/9

Appellant stelt verder dat de bestreden beslissing in strijd is met het evenredigheidsbeginsel en motiveringsbeginsel. Door de bestreden beslissing is het mogelijk dat hij studievertraging oploopt, wat gevolgen kan hebben voor zijn vervolgopleiding en zijn huurwoning. Kortom, de gevolgen zijn voor hem onevenredig zwaar. In dat kader verwijst appellant ook verwezen naar recente uitspraak van 27 maart 2024 van de grote kamer van het College van Beroep voor het bedrijfsleven (CBB)¹. Daarin is geoordeeld dat een contra-legalisering van het evenredigheidsbeginsel mogelijk is. Dit is niet begrenst tot enkel een wet in formele zin. Oftewel, verweerder kan afwijken van de OER.

3 – Het standpunt van verweerder

Verweerder stelt dat conform de geldende regels is gehandeld. Daarbij is voor verweerder geen ruimte om af te wijken van de OER. Allereerst wordt verwezen naar artikel 4.1.6.2. Volgens dat artikel kent een tussentoets geen zelfstandige herkansing. De bevoegdheid om in bijzondere gevallen een extra tentamen te bieden – artikel 4.1.7 van de OER- geldt enkel voor een tentamen, zoals bedoeld in artikel 1.2. sub x van de OER.

Verder stelt verweerder dat een beroep op het evenredigheidsbeginsel geen doel kan treffen. Het beginsel kan volgens verweerder niet zo ver reiken dat het haar een bevoegdheid toekent om af te wijken van een haar bindende regeling die haar geen afwijkingsbevoegdheid toekent.

Verweerder ziet geen reden appellant toe te staan deel te nemen aan het tentamen zonder deel te hebben genomen aan de tussentoets. Daarmee zou aan artikel 4.1.7 van de OER en aan de laatstevakregeling van artikel 4.8 van de Regels en richtlijnen een toepassingsbereik worden toegekend dat aanzienlijk ruimer is dan met artikel 4.1.7 van de OER is beoogd. Dat zou volgens verweerder een ongewenste, onaanvaardbare precedentwerking hebben, mede gezien de aanzienlijke extra werkdruk die het met zich mee zou brengen.

Verweerder stelt verder dat geen sprake is van overmacht waardoor de inschrijving van appellant voor het tentamen niet is gelukt. Appellant heeft zich namelijk voor een volle locatie ingeschreven. Als gevolg van de volle locatie heeft hij een systeemmelding ontvangen in MyStudymap. Een inschrijving bij een volle locatie wordt namelijk nimmer automatisch overgezet. In dit kader merkt verweerder op dat bij een succesvolle inschrijving voor een studieactiviteit de student altijd een bevestiging ontvangt vanuit het systeem.

¹ ECLI:NL:CBB:2024:190, 26 maart 2024

**Uitspraak
24-148**

Blad 4/9

Omdat appelland zich niet op de juiste manier heeft ingeschreven, heeft hij een dergelijke bevestiging niet gekregen.

Verweerder is van mening dat het beroep op het vertrouwensbeginsel niet kan slagen. Uit navraag is gebleken dat het hoofd van OIC Logistiek appelland niet heeft aangeraden om aan de tussentoets deel te nemen. Verder is aan appelland niet de indruk gewekt dat hij gerechtigd was om deel te nemen aan de tussentoets, dan wel dat zijn cijfer naderhand zou worden vrijgegeven.

Tot slot geeft verweerder aan dat appelland – mocht dat nodig zijn – hij de mogelijkheid heeft tot toekenning van een individuele herkansing. Appelland wordt in staat gesteld om zijn bachelor dit jaar af te ronden.

4 – Overwegingen ten aanzien van het geschil

Het College dient overeenkomstig artikel 7.61, tweede lid, van de WHW te beoordelen of de bestreden beslissing al dan niet in strijd is met het recht.

De relevante regelgeving is opgenomen in de bijlage bij deze uitspraak.

Moest appelland zich inschrijven voor de tussentoets?

Vast staat dat appelland zich heeft ingeschreven voor het onderwijs voor het vak Verbintenissenrecht. Hij stelt dat hij zich daarmee krachtens artikel 3.4.2.1 van de OER ook heeft ingeschreven voor het tentamen van dat vak, inclusief de tussentoets. Appelland verwijst daarvoor naar een eerdere uitspraak van het College.²

Het College volgt appelland hierin niet. De aangehaalde uitspraak ziet namelijk op een andere versie van artikel 3.4.2.1 van de OER. Inmiddels is deze bepaling - mede naar aanleiding van de uitspraak – veranderd. In de voor deze zaak geldende OER staat in artikel 3.4.2.1 vermeld dat de student zich aanmeldt voor het tentamen op de wijze als genoemd in artikel 3.4.1.1. Kortom, met het inschrijven voor de onderwijseenheid is niet ook inschrijving voor de tussentoets bewerkstelligd. Dat betekent dus dat appelland zich voor de tussentoets moest inschrijven.

Onvoltooid inschrijving

Het College stelt voorop dat (feitelijk gezien) appelland zich niet heeft ingeschreven voor de tussentoets. Zoals uit de stukken blijkt, was de locatie waar appelland zich voor heeft ingeschreven voor de tussentijdse toets vol.

² CBE 23-067

**Uitspraak
24-148**

Blad 5/9

Als gevolg heeft appellant een melding ontvangen dat de inschrijving niet is voltooid. Deze melding is – zo is gebleken - niet bekeken door appellant. Verweerder heeft ter zitting voldoende toegelicht dat als een student zich wil inschrijven voor een tentamen op een locatie die al vol is, de inschrijving dan niet automatisch wordt overgezet naar een andere locatie. De student krijgt vanuit het systeem een melding en moet zich vervolgens zelf voor een andere locatie inschrijven. Dit heeft appellant niet gedaan.

Ter hoorzitting is gebleken dat appellant de bevestigingsmail niet heeft ontvangen van zijn aanmelding voor de tussentoets. Uit de OER blijkt dat de student een bevestiging ontvangt van zijn voltooide inschrijving. Omdat appellant zijn inschrijving niet heeft voltooid, is de bevestigingsmail niet verstuurd. Verder gaf appellant ter zitting in algemene zin aan de bevestigingsmails niet te controleren. Dit komt voor zijn rekening en risico.

De stelling van appellant dat sprake is van overmacht wordt niet gedeeld door het College. Nergens blijkt dat een systeemfout of iets dergelijks is opgetreden.

Deelname aan de tussentoets is een voorwaarde om deel te kunnen nemen aan het tentamen. Nu het geheel aan appellant te wijten is dat hij zich niet heeft ingeschreven voor de tussentoets, heeft verweerder terecht geen reden gezien hiervan af te wijken en appellant toe te staan aan het tentamen deel te nemen zonder de tussentoets te hebben gemaakt.

Rooster

Appellant stelt verder dat hij in de veronderstelling was dat zijn inschrijving voltooid was doordat in zijn rooster de tussentijdse toets te zien was. Verweerder heeft gesteld dat het een conceptrooster is dat te zien is in de MyStudymap. Het College volgt verweerder hierin. Het daadwerkelijke rooster kan een student terugvinden in MyTimetable/Usis. Uit de stukken blijkt dat daarin de tussentoets niet zichtbaar was.

Herkansing tussentoets

Verweerder heeft het verzoek van appellant om hem de mogelijkheid te bieden om de tussentoets alsnog te maken terecht afgewezen. In artikel 4.1.6.2 van de OER is bepaald dat een tussentoets geen zelfstandige herkansingsmogelijkheid kent. De herkansing van zowel de tussentoets, als het tentamen bestaat uit een regulier tentamen dat ook de stof van de tussentoets toetst. Dit tentamen geldt dan voor 100%. Verweerder is gebonden aan de OER en er is geen bepaling in de OER die een afwijking rechtvaardigt.

Uitspraak
24-148
Blad 6/9

Evenredigheidsbeginsel

Het College volgt appellant niet in zijn standpunt dat verweerder op grond van het evenredigheidsbeginsel van de OER had moeten afwijken.

Allereerst merkt het College op dat appellant op het moment (nog) niet is benadeeld. Alhoewel hij niet mag deelnemen aan het reguliere tentamen (dat voor 80% geldt) betekent dit niet dat hij het vak Verbintenissenrecht niet meer positief kan afronden. Appellant mag namelijk deelnemen aan hertentamen dat voor 100% telt.

Ten tweede merkt het College op dat appellant als hij de resterende vakken succesvol afrondt een verzoek kan doen voor een individuele herkansing. Daarvoor verwijst het College naar artikel 4.1.7 van de OER. Ter hoorzitting is dit ook bevestigd door verweerder. Verweerder heeft ter zitting ook gezegd dat zij appellant in de gelegenheid wil stellen zijn bachelor dit studiejaar af te ronden.

Vertrouwensbeginsel

Tot slot zal het College ingaan op het beroep op het vertrouwensbeginsel. Appellant stelt dat het hoofd van het OIC hem op 19 maart 2024 heeft medegedeeld alsnog naar de tussentoets te gaan, de tussentoets te maken en vervolgens een verzoek in te dienen om zijn cijfer vrij te geven. Hij leidde hieruit af dat het wel goed zou komen.

Volgens vaste rechtspraak³ dient bij een beroep op het vertrouwensbeginsel aannemelijk te worden gemaakt dat van de kant van verweerder toezeggingen of andere uitlatingen zijn gedaan of gedragingen zijn verricht waaruit appellant in de gegeven omstandigheden redelijkerwijs kon en mocht afleiden of het bestuursorgaan een bepaalde bevoegdheid zou uitoefenen en, zo ja, hoe.

Verder is vereist dat de toezegging, andere uitlating of gedraging aan het bevoegde bestuursorgaan kan worden toegerekend. Dat is het geval als betrokkene in de gegeven omstandigheden redelijkerwijs kon en mocht veronderstellen dat degene die de uitlating deed of de gedraging verrichtte de opvatting van het bevoegde orgaan vertolkte.

Het College oordeelt dat in dit geval geen sprake is van een toezegging of andere uitlating, dan wel gedraging waaruit appellant kon afleiden dat hij mocht deelnemen aan de tussentoets. Uit de stukken blijkt dat appellant is geadviseerd naar de tentamenlocatie te gaan en daar de examinator te vragen aan de tussentoets te mogen deelnemen. Dit is wat het College betreft een juist advies.

³ Zie o.a. ECLI:NL:RVS:2023:3213, 23 augustus 2023.

Uitspraak
24-148

Blad 7/9

Op deze manier kan immers na het tentamen nog worden beoordeeld of er wellicht iets is misgegaan bij het inschrijven zonder dat appellant daarvan nadeel ondervindt, dan wel dat verweerder en/of het OIC tot vergaande maatregelen gehouden zijn rechtsherstel te bieden als achteraf mocht blijken dat appellant zich wel degelijk tijdig had ingeschreven. Appellant is echter niet gezegd dat appellant gegarandeerd de tussentoets kon maken.

Conclusie

Gelet op het voorgaande oordeelt het College dat verweerder het bestreden besluit terecht en op goede gronden heeft genomen. Het administratief beroep is daarom ongegrond. Gelet op artikel 7.28, tweede lid, van de WHW bestaat voor een vergoeding van de proceskosten geen grond.

Uitspraak
24-148
Blad 8/9

De beslissing

Het College van beroep voor de examens van de Universiteit Leiden,

gezien artikel 7.61 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek,

- I. verklaart het administratief beroep ongegrond;
- II. wijst het verzoek om een proceskostenvergoeding af.

Aldus vastgesteld door een kamer uit het College van beroep voor de examens, bestaande uit mr. O. van Loon (voorzitter), dr. B. Siegerink, dr. A.M.C. van Dissel, T.E.V. Claessen en S.H Bartels BSc LLB (leden) in tegenwoordigheid van de secretaris van het College, mr. R.R. van der Vegt.

mr. O. van Loon
voorzitter

mr. R.R. van der Vegt
secretaris

De beslissing is op 28 mei 2024 per e-mail aan partijen bekendgemaakt; de uitspraak is verzonden op: 24 juli 2024

Voor eensluidend afschrift,

Uitspraak
24-148

Blad 9/9

BIJLAGE

Relevante regelgeving

De Onderwijs- en Examenregeling bachelor Rechtsgeleerdheid 2023-2024 luidt:

3.4.2 Deelname aan tentamens en deeltentamens

3.4.2.1 Bij de inschrijving voor de onderwijseenheid meldt de student zich aan voor het bijbehorende tentamen. De aanmelding voor het tentamen vindt plaats volgens het bepaalde in artikel 3.4.1.1.

3.4.2.2 De student, die zich niet inschrijft voor de onderwijseenheid, kan zich voor alleen een tentamen of alleen een deeltentamen inschrijven. Voor deelname aan een tentamen of aan een deeltentamen is bevestiging van de inschrijving noodzakelijk.

3.4.2.3 Om deel te kunnen nemen aan het tentamen dient de student diens deelname te bevestigen. De student kan alleen een tentamen afleggen na bevestiging van diens deelname.

3.4.2.4 De student ontvangt tijdig een notificatie waarin gevraagd wordt de deelname te bevestigen óf af te wijzen. Bevestiging van deelname aan een tentamen kan tot tien kalenderdagen voordat het tentamen plaatsvindt.

Artikel 4.1 Tentamengelegenheid

4.1.6.2 Bij bepaalde vakken kunnen tussentoetsen worden afgenomen. Een tussentoets telt normaliter mee voor 20 tot 30% voor de eerste tentamenkans (het precieze percentage wordt opgenomen in de vakbeschrijving); kent géén zelfstandige herkansing (het hertentamen telt voor 100%); geldt voor voltijd- en deeltijdstudenten.

Deelname aan de tussentoets is verplicht voor propedeusevakken met deze toets (voltijders én deeltijders) - deelname aan de tussentoets is voor deze studenten een voorwaarde voor toelating tot het eindtentamen. Bij bachelorvakken van het 2e en 3e studiejaar is deelname aan een tussentoets (alleen) verplicht indien dat in de vakbeschrijving is aangegeven.

4.1.7 In bijzondere gevallen kan de examencommissie een student op diens verzoek in afwijking van artikel 4.1.1 een extra tentamengelegenheid toestaan.